

Buurtprofiel *Santa Rosa*

Een beeld van de zone Santa Rosa te Curaçao

Buurtprofiel Santa Rosa

Zone 38

Anno 2011

Beeld van de zone Santa Rosa te Curaçao

MINISTERIE VAN
**SOCIALE ONTWIKKELING, ARBEID
EN WELZIJN**

Voorwoord:

Het buurtprofiel Sta. Rosa heeft als doel inzicht te bieden in het ontstaan van de wijken in de zone Sta. Rosa, de huidige situatie en de ontwikkelingen in Sta. Rosa. Met de realisatie van dit buurtprofiel wil het Ministerie van Sociale Ontwikkeling, Arbeid en Welzijn zijn bijdrage leveren aan een geïntegreerde wijkaanpak voor Curaçao. Dit door kennis over de wijken te genereren en te ontsluiten en deze op een zodanige manier te presenteren de betrokkenen in de wijk en belanghebbenden dan ook de werkelijke behoefte van de wijk kunnen vaststellen en gerichte acties ondernomen kunnen worden

Si mi sa mi pasado i mi presente mi por skohe mi futuro!

Door het verleden te kennen en het heden in kaart te brengen kunnen we onze toekomst gericht bepalen.

Wij hopen dat een ieder die geïnteresseerd is in deze zone baat zal hebben bij dit buurtprofiel.

Inhoudsopgave:

Inleiding

Voorwoord

- 1. Geografische positionering:**
- 2. Historie**
 - 2.1. De ontstaansgeschiedenis van de wijken op Curacao
 - 2.2 De parochie Sta. Rosa
 - 2.3 Wijken van de zone Sta. Rosa
- 3. Demografische kenmerken**
 - 3.1 Aantal inwoners
 - 3.2 Samenstelling wijkbewoners
 - 3.3 Man-vrouw verdeling
 - 3.4 Leeftijdsopbouw
 - 3.5 Land van Oorsprong
 - 3.6 Religie
- 4. Sociaal economische kenmerken**
 - 4.1 Samenstelling huishoudens
 - 4.2 Opleidingsniveau
 - 4.3 Inkomensverdeling
 - 4.4 Arbeidsparticipatie
 - 4.5 Tienermoederschap
- 5. Sociale participatie**
 - 5.1 Onderwijs
 - 5.2 Sport
 - 5.3 Vrijtijdsbesteding
 - 5.4 Uitgaansleven
 - Shap Martins Oranjeboom
 - 5.5 Vrijwilligerswerk
- 6. Leefbaarheid**
 - 6.1. Leefklimaat
 - 6.2. Sociaal kapitaal
 - 6.3. Huisvesting
 - 6.4. Infrastructuur
 - 6.5. Transport
 - 6.6. Veiligheid
 - 6.7. Gezondheid

-
- 7. **Sociale kaart van de wijk**
 - 7.1. Voorzieningen
 - 7.2. Faciliteiten
 - Historische plaatsen
 - Shap Martins Oranjeboom
 - Bekende personen van Sta. Rosa
 - 8. **Wijkontwikkeling**
 - 8.1 Wensen en behoeften in de zone Santa Rosa
 - 8.2. Profiel

Inleiding:

Het buurtprofiel is een initiatief van het voormalig overheidsdienst Sociaal Kennis Centrum. Het project is gestart als kwalitatief deelonderzoek van de buurtmonitor.

Al tijdens de informatiebijeenkomsten met de wijkvertegenwoordigers is de noodzaak gebleken om een totaalbeeld van de wijk vast te leggen in een wijk- c.q. buurtprofiel. In een dergelijk buurtprofiel worden de objectieve en subjectieve data naast elkaar gezet en met elkaar in verbinding gebracht. Het gaat er dan vooral om te kijken naar bepaalde opvallende ontwikkelingen in de wijken en de verklaring die daarvoor gegeven wordt door de mensen zelf.

Het buurtprofiel biedt ook andere voordelen; namelijk een optimaal inzicht in de wijkstructuur draagt onze inziens ook bij tot gerichte actie en uiteindelijk tot een daling van de armoede in de wijken. Het gaat om de werkelijke behoefte van de wijk vast te stellen. Het project beoogt dan ook om samen met de wijk op basis van een brede bevraging in de wijk de behoeften en problemen in kaart te brengen en gezamenlijk mogelijke oplossingen te formuleren. Hier kunnen dan naast de sterke en zwakke punten duidelijke doelstellingen uit voort komen die dienen als leidraad voor de wijkgerichte integrale aanpak.

De zone Santa Rosa krijgt ook de nodige aandacht, zoals overigens alle zones in Curaçao, in het armoedeonderzoek.

Zoals ook geldt voor de overige buurtanalyses die uitgevoerd moeten worden dienen enige 'tekortkomingen' zoveel mogelijk opgevangen te worden. Deze tekortkomingen hebben o.m. betrekking op het feit dat de bestaande censusgegevens nu al 10 jaren oud zijn en in feite niet meer actueel. Voorts houdt de opdracht aan ons niet in dat er een uitgebreide buurtanalyse met een groot aantal respondenten gedaan moet worden. Dit zal uiteraard meer tijd en inzet van mankracht vereisen.

Om alsnog te komen tot een zinvol buurtprofiel van Santa Rosa in 2011, is voor dit onderzoek een passende werkwijze gevolgd, onder meer het bestuderen van alle relevante literatuur voor de desbetreffende zones, en het aan de hand van een vragenlijst interviewen van ouderen.

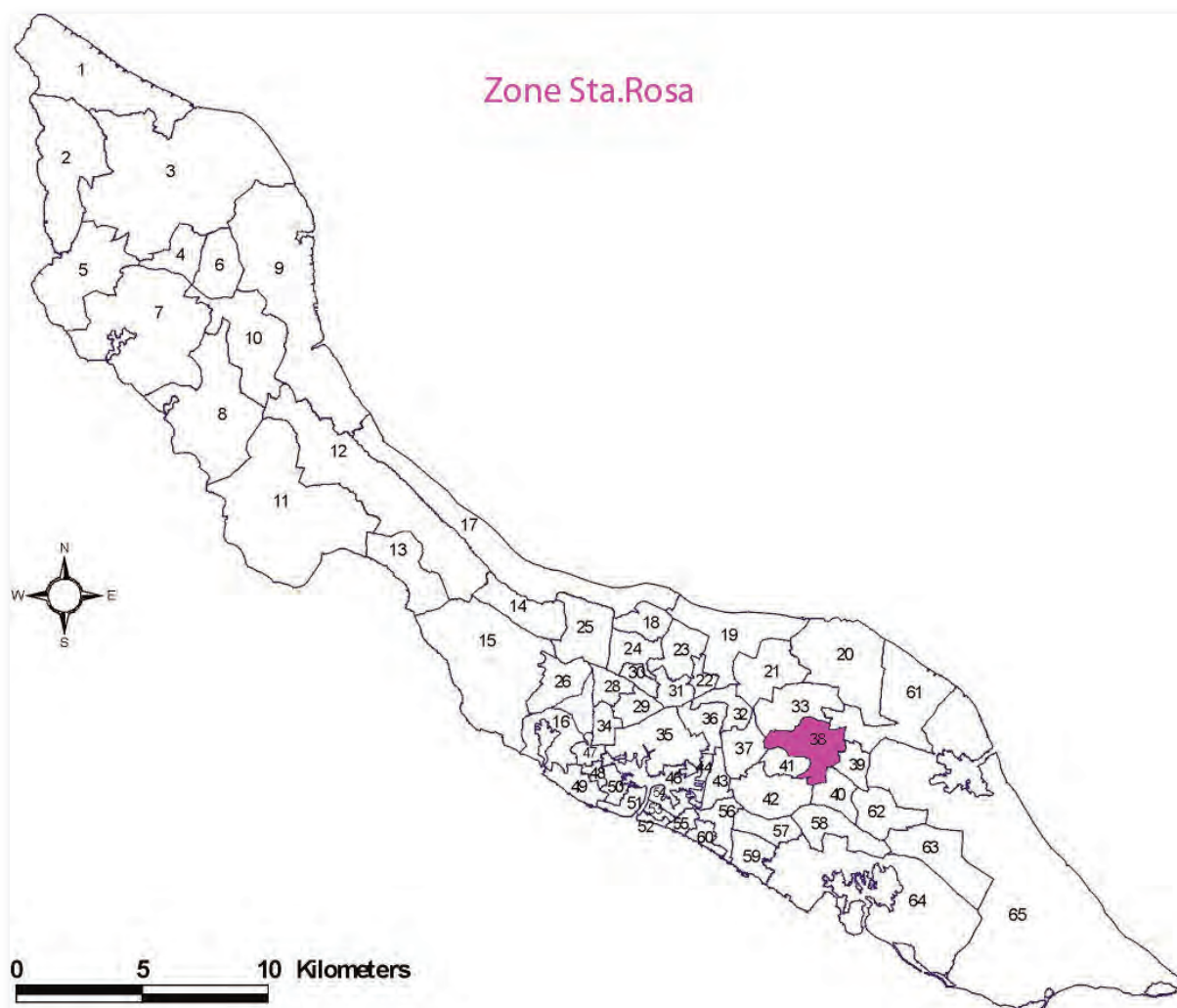
Belangrijk is echter ook om de gegevens van de census 2011 hierbij te betrekken. Dit impliceert dat er nader onderzoek gedaan moet worden na het vrijkomen van de gegevens van de Census 2011.

1. Geografische positionering

Buurt: Santa Rosa

Zonegebied: 38

Code: 5505

Deze zone omvat de wijken **Tucacas**, **Zuid Abrahamsz**, de weg naar Sta. Catharina (100), de wijk **Amsterdam bij Sta. Rosa**, de straten Kaya Amsterdam, Weg naar Sta. Catharina (4A), de wijk **Nabij Sta. Rosa**, de straten Sta Rosaweg (169-221), Wiriweg, de wijk **Barica**, de straten Triangelweg, Kitaraweg, Wiriweg, Maracaweg, Bongoweg, Bentaweg, Sta Rosaweg (296-342), Weg naar Sta Catharina 54-57), de wijk **Costa Firma**, de straten Hermesweg, Thaliaweg, Erosweg (6-12), Cas Coraweg, de wijk **Noord Sta Rosa**, de weg naar Sta Catharina (59-84), de wijk **Sta Rosa**, de wegen Weg naar Sta Catharina (52-82), Sta Rosaweg (234-291), Wayacastraat, Katunastraat, Cadushistraat, Kaya Tuna, Aloestraat, Olijfstraat, Kaya Wabi, Kaya Milon di Seru, Kaya Datu, Acaciastraat, Kaya Pita, Kaya Sente Bibu, Kaya Uñagatu, Kaya Bromelia, Kaya Kasha (268-270), Kaya Infrou, Kaya Brasia, Kaya Kuihi, Kaya Teku, Seru Loraweg, de wijk **Rust en Vrede bij Tucacas**, de wijk **Zapateer Zuid**, de straten Kaya Piano, Kaya Andante, Kaya Forte, kaya Adagio, kaya Alegro, kaya Moderato, het gebied Sapate en de plantation Bar Belata.

2. Historie

2.1. De ontstaansgeschiedenis van de wijken op Curaçao

Aan het begin van de negentiende eeuw was Willemstad de enige stedelijke nederzetting op Curaçao. Buiten Willemstad kende Curaçao slechts plantages en restanten van vroege Spaanse nederzettingen. Van die Spaanse nederzettingen lagen er twee aan de westkant bij de berg Sint Christoffel, twee bij Santa Cruz, één bij Santa Martha, twee bij San Juan en voorts één bij Sint Marie, Sint Michiel, Santa Anna, Ascencion, Hato en bij de waterputten Careotabo (vermoedelijk het huidige Marie Pompoen), Chinchorro (de oostelijke rand van het Schottegat) en bij Santa Barbara.

Oud knoekhuisje met zinkdak

Een eerste aanzet voor de ruimtelijke inrichting van het eiland is gelegd door de priester en latere bisschop Martinus Johannes Niewindt die als hoofd van de katholieke kerk (rond 1840 en daarna) een netwerk van kerkdorpen over het eiland heeft verspreid. Om onderwijs en godsdienst naar de over het eiland verspreide bevolking te brengen, verdeelde hij het gebied buiten Willemstad op systematische wijze in een aantal kerkelijke parochies. De plaatsen voor de te stichten kerken en schooltjes werden zo gekozen dat de bevolking er gemakkelijk kon komen. Zo ontstond een netwerk van strategisch gelegen kerkelijke- en onderwijscentra die later tot kerkdorpen zouden uitgroeien zoals Barber, Westpunt en Sint Willibrordus op Bándabou, Santa Maria in het middengebied en Santa Rosa en Montagne op Bándariba.

Naast de gestichte dorpen van de katholieke missie zijn in de 19e eeuw ook nederzettingen ontstaan doordat men in groepen bijeen ging wonen. Het betrof hier woongemeenschappen van gelijkgestemde vrije lieden, voornamelijk boeren en vissers zonder een duidelijk afgebakend dorpsareaal en dorpscentrum. Voorbeelden hiervan zijn Lagun en San Pedro, en Sint Michiel, dat ontstond rondom het fort bij de Sint Michielsbaai medio 19e eeuw. In die tijd telde Curaçao verder 96 zelfstandige plantages. Het netwerk van plantages en kleine woonkernen dat zich in die periode heeft gevormd, kan als het vroegste fundament

van onze huidige stedenbouwkundige structuur worden beschouwd.

Aan het eind van de 19e eeuw en het begin van 20e eeuw ging het niet goed met Curaçao. Het eiland werd gekenmerkt als een 'noodlijdende kolonie' met slechts 30.000 inwoners en een zeer eenvoudige economie. Hierin kwam pas verandering met de vestiging van de Shell olieraffinaderij in 1915. Weldra werd begonnen met de bouw van een oliedorp voor de huisvesting van de Nederlandse arbeidskrachten die de raffinaderij moesten opbouwen. Reeds in 1923, toen ons eiland circa 32.000 inwoners telde, kwam een stroom immigranten vanuit de Caribische eilanden op gang. Het personeel van de olieraffinaderij vertientvuldig bijna tot ruim 8500 in het begin van 1930.

Aan het einde van de jaren twintig van de vorige eeuw zorgde het particulier initiatief voor de eerste series middenklasse woningen. Vanaf 1935 gaf het Gouvernement tevens financiële steun aan enkele nieuw opgerichte particuliere woningbouwverenigingen. Dit waren centraal gelegen terreinen rondom de binnenstad, vlakbij het werkterrein van hun leden.

Ondertussen groeide de bevolking tot circa 67.000 inwoners in 1940. In twintig jaar tijd was de bevolking dus meer dan verdubbeld. De productie van woningen was niet berekend op de enorme instroom van buitenlandse arbeidskrachten waardoor de woningbehoefte steeds nijpender werd. De grote toeloop van buitenlandse arbeiders bleef doorgaan. Als gevolg hiervan kwam vooral na asfaltering en verbetering van de wegen die van de binnenstad naar het buitengebied van Willemstad leidden, een trek naar de buitendistricten rond het Schottegat op gang. Zo ontstonden er nabij Zeelandia en Van Engelen nieuwe woonwijken. Daarnaast breidden de wijken die in de twintiger jaren waren ontstaan rondom het Schottegat bij Kanga en Dein, op Buena Vista en Rozendaal en op Wishi en Marchena, zich verder uit. Oude wijken zoals Fleur de Marie, Coronet en Monte Verde, Nieuw Nederland, Cher Asile en Domi, bleven gestaag doorgroeien. Uitbreiding van het bebouwde oppervlak vond ook plaats langs de uitvalswegen richting Saliña en Sta. Rosa.¹

2.2. De parochie Sta. Rosa

De parochie Sta. Rosa telde in 1813 officieel 55 plantages en 61 tuinen. Het totaal aantal op Curaçao was 134 plantages. De plantages waren bijna allemaal in handen van joden en protestanten en hadden allemaal slaven. De tuinen waren veel kleiner, gewoonlijk eenmansbedrijven zonder slaven en waren meestal in handen van katholieke kleurlingen.

¹Wijkontwikkeling op Curaçao, L. Janga uit ; Rene Romer als inspirator, UNA, 2003

Oude foto met kerk van Sta. Rosa op de achtergrond

Bijna alle tuinnamen zijn nog bekend gebleven, maar nu als buurtnamen. De meeste namen zijn namen van eerste eigenaars: Willem Koster, Janboos, Jan Jongbloed, Schooneboom, Libié, Weito, Kirindongo, Semi Kock, Granbeo, Gosie Popo, Abrahamsz en vele anderen.

In 1842 verleende het Gouvernement toestemming voor de start van een armenschool. In de oude noodkerk werd lesgegeven door Pastoor Putman en de Curaçaoënaar Hein Stelp. Toen de nieuwe pastorie klaar was, verhuisde de school naar de oude pastorie. In deze armenschool volgden arme vrije kinderen onbetaald onderwijs. Kinderen van slaven werden niet toegelaten, wat helemaal tegen de zin van Pastoor Putman was. Samen met zijn in 1944 aangekomen Kapelaan Molenaar trekt Putman naar de plantages om godsdienstonderwijs te geven aan de slaven. In 1848 worden twee scholen gebouwd, met een capaciteit voor 300 kinderen. In 1853 vertrekt Pastoor Putman naar Nederland en wordt de school gesloten, om na een paar maanden te worden heropend door de Zusters van Roosendaal.

Eind 1880 komt Pastoor Frie naar Sta. Rosa en hij begint meteen de bouw van een nieuwe school te plannen. In 1885 staat deze er, de St. Joseph school, sinds 1970 Bellefaas Martisschool genoemd. De oude school werd een weeshuis voor jongens; het St. Joseph Weeshuis. In 1885 werden de eerste 8 jongens opgenomen. Eén van de vertrekken werd ingericht als “werkwinkeltje”, waar de jongens timmeren en schilderen leerden. Pastoor Frie heeft in Amerika en Europa geld ingezameld en in 1892 wordt een nieuw weeshuis met ambachtsschool voor 30 jongens geopend. Tegenwoordig valt Huize St. Jozef onder een stichting, de Fundashon Guia, Eduká i Forma. De Fundashon heeft drie internaten onder zich, waaronder ook Huize Rose Pelletier en Kas Bruder Pius. Huize St. Jozef is een internaat voor meisjes van 4 tot 14 jaar. Na het 14e levensjaar verhuizen zij tot hun 18e naar Huize Rose Pelletier, op een steenworp afstand van Huize St. Jozef. Ook worden er jongens opgevangen, wanneer zij echter de leeftijd van 12 jaar hebben bereikt, worden zij overgeplaatst naar Kinderoord Brakkeput.

In 1900 wordt de oude kerk afgebroken en in 1901 wordt de op dezelfde plaats gebouwde

nieuwe kerk ingezegend.

Inmiddels is de parochie zo uitgebreid dat er nieuwe parochies worden ingezegend: in 1900 de Dominicuskerk in Montagne, in 1924 een kerk in Dominguito, in 1929 in Groot Kwartier en in 1959 Brievengat.

Kerk van Sta. Rosa

Scholenbouw houdt gelijke tred met kerkenbouw. In 1920 nemen de Zusters van de Congregatie van Schijndel de school en het weeshuis over. Deze Zusters namen ook meisjes op en stichtten een naaischool en een hoedenvlechtschool. In 1920 en 1942 wordt de St. Josephschool flink uitgebreid met een filiaal. In 1947, na weer een uitbreiding, wordt dit filiaal omgedoopt tot Martin de Porres.²

2.3 Wijken van de zone Sta Rosa

Wij geven hier de geschiedenis van een aantal wijken binnen de zone Sta. Rosa weer, te weten Sta. Rosa, Amsterdam en Rust en Vrede. Van de wijken Tucacas, Zapateer Zuid, Zuid Abrahamsz, Noord Sta. Rosa, Nabij Sta. Rosa, Barica en Costa Firma, ook behorende tot de zone Santa Rosa, zijn nagenoeg weinig historische feiten bekend.

Sta. Rosa

Sta. Rosa dankt haar naam aan het katholicisme. Verschillende plaatsen op het eiland zijn,

²Van Bellefaas Martis tot Angel Obia, Een geschiedenis van Santa Rosa door R.H. Rooyen

waarschijnlijk naar Spaanse gewoonten, genoemd naar heiligen. Andere voorbeelden hiervan zijn Santa Martha, Santa Helena, Santa Lucia en Santa Maria.

Santa Rosa is de Heilige Rosa van Lima, de patrones van tuinmannen, bloemenhandelaren en wordt aangeroepen voor geboorte en het bijleggen familieruzies.

De woonwijk Sta. Rosa ligt ten oosten van het Schottegat, en sluit tegenwoordig aan bij het verstedelijkt gebied ten oosten van Willemstad³.

Het gedeelte van Sta. Rosa waar nu het Kolegio San Martin de Porres staat, heette vroeger Horst. Verdere informatie, verkregen uit gesprekken met oudere bewoners uit deze wijken komen terug bij beschrijving van de diverse wijken die deel vormen van deze zone.

Kolegio San Martin de Porres en omgeving

Amsterdam bij Sta. Rosa

Rond 1850 was Amsterdam eigendom van Familie Meyers uit Nederland die het terrein de naam heeft meegegeven. De familie woonde te Amsterdam No. 47 en had daar een knoek.

Rust en Vrede bij Tucacas

Volgens een respondent heeft deze wijk haar naam te danken aan het feit dat vroeger, ten tijde van de 'kabouterziekte' rond 1850, een groot aantal mensen daar begraven zijn. De "Kabouterziekte" was een besmettelijke ziekte (waarschijnlijk gele koorts) die wereldwijd veel slachtoffers heeft gemaakt. Op Curacao werden veel van de bewoners die besmet waren met deze ziekte naar het "Leprozen Gesticht" (terrein tegenover Kerk Coromoto) gestuurd.

De wijk werd ook Pe'i Chi genoemd, naar een vrouw met vrij groot postuur, Maria genaamd, getrouwd met Pe.

Zowel Tucacas, Rust en Vrede als Sta. Rosa Barika waren terreinen (plantages?) die aan de families Martina en Martis toebehoorden. Bij Shon Pa Martina die een hofje had, ging iedereen groente kopen.

³Encyclopedie Nederlandse Antillen

3. Demografische kenmerken

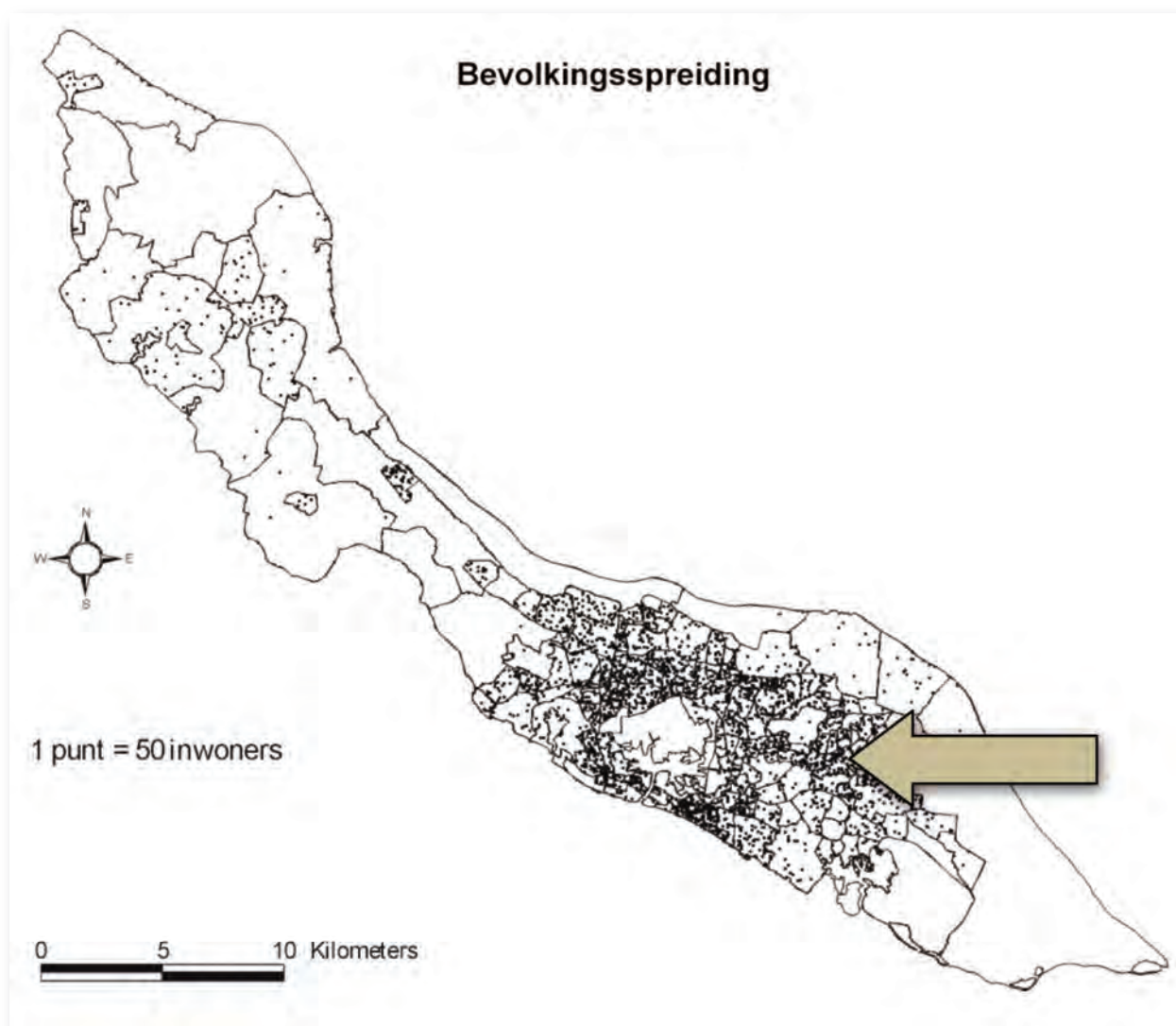
3.1. Aantal inwoners

Ten tijde van de Census 2001 telde de zone Sta. Rosa 3797 inwoners. Op een bevolkingstaal van 130.627 inwoners, mag 2,9% van de bevolking zich inwoner van Sta. Rosa noemen.

Ten opzichte van 1992 is er sprake van een lichte bevolkingsgroei van 4,7 % (aantal inwoners in 1992 was 3626). Het inwonertal van Curaçao is in de periode 1992-2001 juist gedaald met 9,3%.

Dit verschil valt te verklaren uit het feit dat er in Sta. Rosa in deze periode woningbouwprojecten zijn gerealiseerd.

De zone Sta. Rosa heeft een oppervlakte van 4,48 vierkante kilometer. Hiermee komt de bevolkingsdichtheid op 848 personen per vierkante kilometer. Sta. Rosa behoort hiermee tot de redelijk dichtbewoonde zones van Curaçao.

³CBS, Censusatlas 2001, Curaçao, Nederlandse Antillen

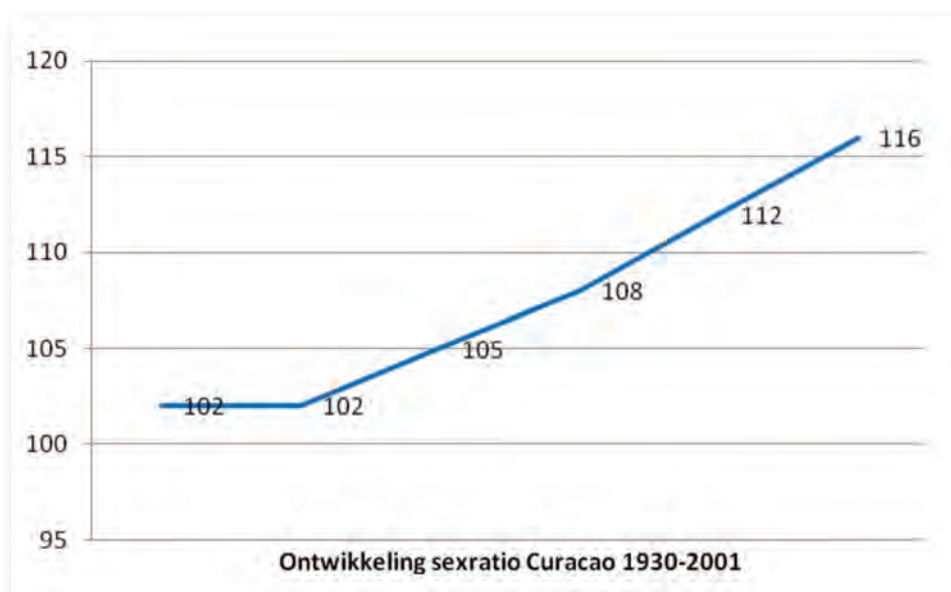
3.2. Samenstelling wijkbewoners

De bevolking van Curaçao ondergaat sinds 1972 een proces van ontgroening en vergrijzing. Ontgroening houdt in dat het aantal personen jonger dan 15 jaar aan het afnemen is en vergrijzing houdt in dat het aantal 65-plussers aan het toenemen is. In veertig jaar tijd is het aandeel jongeren (0-14 jaar) met bijna 18 procentpunten afgenomen en het aandeel ouderen met zes en een half procentpunt toegenomen.

Sta. Rosa vormt hierop geen uitzondering. In 2001 bedroeg het percentage jongeren 24% (1992: 27%) en het percentage ouderen 11% (in 1992: 8%). Hiermee wijkt Sta. Rosa bijna niet af van het gemiddelde voor Curaçao.⁴

3.3. Man-vrouw verdeling

Sinds de jaren dertig kent Curaçao een vrouwenoverschot. Dit overschot is in de loop der jaren opgelopen naar de huidige situatie waarin de bevolking voor 53,7% uit vrouwen bestaat. Omgerekend komt dit neer op 116 vrouwen op 100 mannen.

Behalve geboortecijfers en levenskansen - meisjes hebben bij de geboorte een levensverwachting van bijna 76 jaar, terwijl dat cijfer bij jongens ruim 71 jaar bedraagt - wordt dit cijfer ook nog sterk beïnvloed door emigratiecijfers. Het percentage mannen dat Curaçao verlaat is hoger dan het aantal vrouwen. Opmerkelijk is ook dat Curaçao veel vrouwelijke migranten heeft van de nabijgelegen Caribische eilanden als Sint-Vincent, Guadeloupe, Grenada, de Dominicaanse Republiek enzovoort. Ze vinden werk in de snel groeiende toeristenindustrie of in de horeca. Veel van deze vrouwen trouwen uiteindelijk met een Curaçaose man en worden zo Nederlands staatsburger. Dit alles resulteert in een groter aantal vrouwen dan mannen op het eiland.⁵

⁴Encyclopedie Nederlandse Antillen

⁵Encyclopedie Nederlandse Antillen

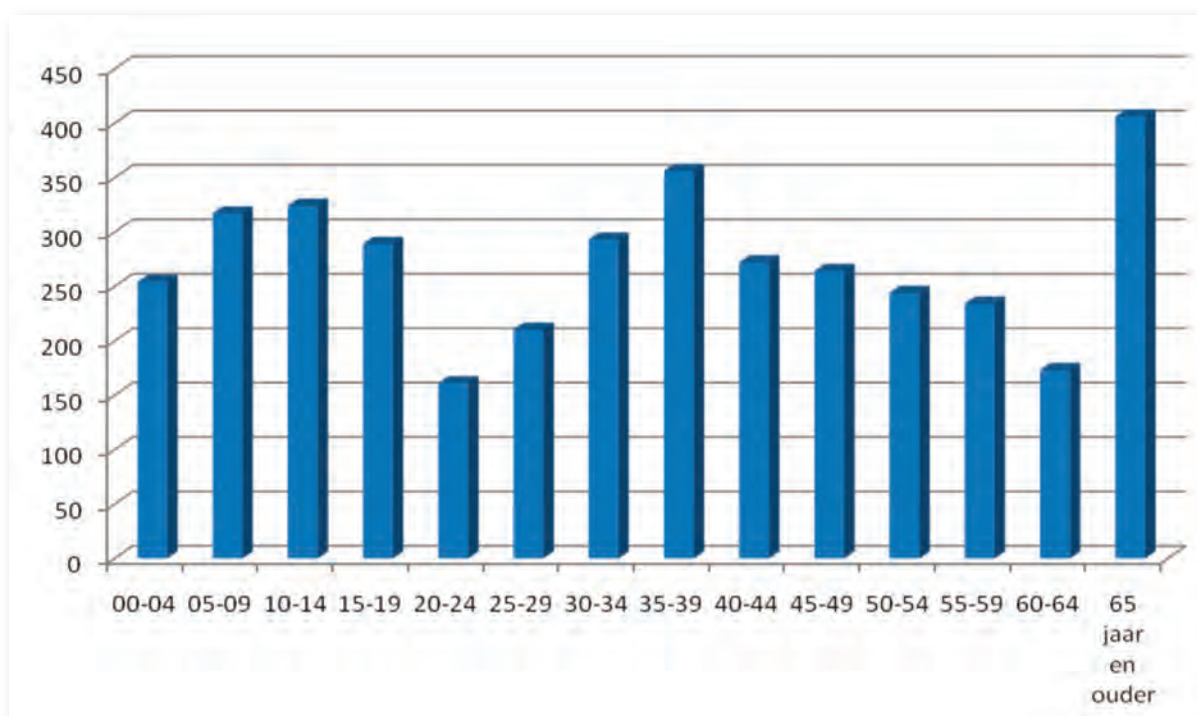
Ook Sta. Rosa kent een vrouwenoverschot, maar het overschot is lager dan het gemiddelde van Curaçao.

Inwoners Sta. Rosa census 2001						
	absoluut			in percentages		
	man	vrouw	totaal	man	vrouw	Totaal
Sta. Rosa	1827	1970	3797	48,1	51,9	100%
Curaçao	60509	70118	130627	46,3	53,7	100%

Dit komt neer op een sex-ratio van 108 (108 vrouwen op 100 mannen) in 2001. In 1991 was de sex-ratio nog 101, dus dit is een flinke stijging.⁶

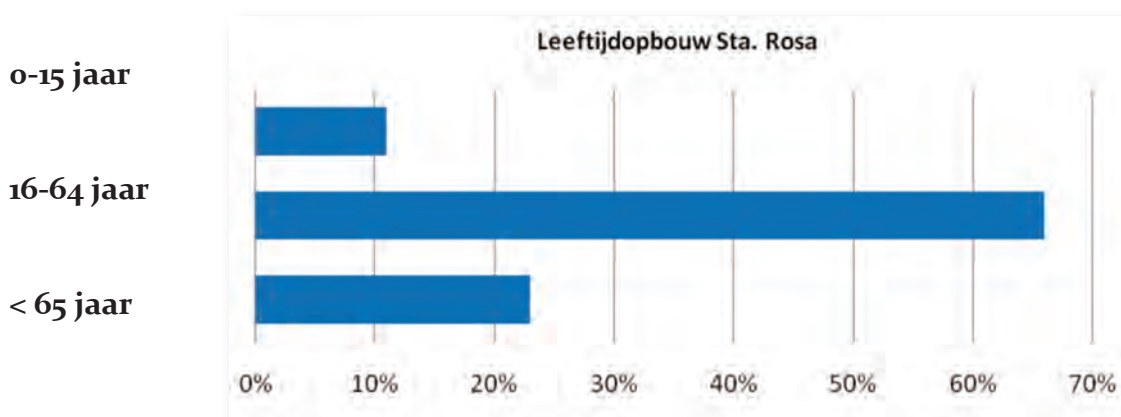
3.4. Leeftijdsopbouw

In 2001 was de bevolking van Sta. Rosa als volgt samengesteld:

⁶Censusatlas 2001, Curaçao, Nederlandse Antillen

Kijken we naar het aantal jongeren (0-14 jaar) het aantal potentieel arbeidsgeschikten (16-64 jaar) en het aantal ouderen (65 jaar en ouder), dan zien we het volgende beeld:

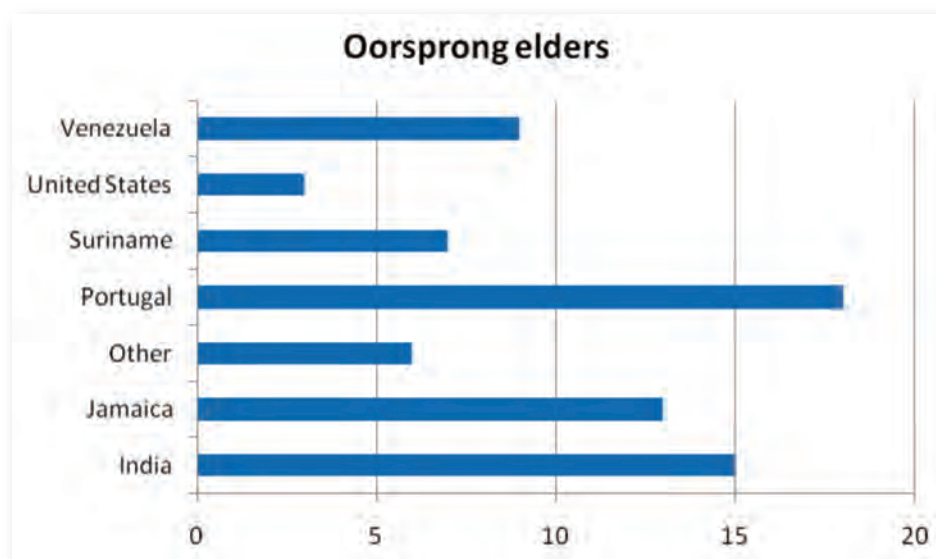
Ook hierin wijkt Sta. Rosa niet af van het gemiddelde van Curaçao.⁷

3.5. Land van Oorsprong

In 2001 waren 3609 (95%) van de 3797 inwoners van Sta. Rosa in het bezit van een Nederlands paspoort. Hiervan zijn 125 personen in Nederland geboren.

Volgens de volkstellingen van 1992 en 2001 groeide in de zone Seru Lora het percentage allochtone mensen (dwz niet op Curaçao geboren) licht van 9.7% naar 11.5%. Voor heel Curaçao waren de cijfers resp. 12.5% en 15.8%. Het percentage allochtonen in deze zone ligt dus een stuk lager dan het landelijk gemiddelde.

Het aantal personen met vertrekplannen is met 3.7% flink lager dan het gemiddelde van Curaçao (6.2%). In de groep van 18-24 jaar is dit 14.8% hetgeen wijst op de algemene trend van vertrek voor studie of een beter inkomen en ontwikkelingsmogelijkheden.⁸

⁷Censusatlas 2001, Curaçao, Nederlandse Antillen

⁸Censusatlas 2001, Curaçao, Nederlandse Antillen

3.6. Religie

In Curaçao werden in de Census 2001 meer dan 50 uiteenlopende godsdiensten geregistreerd. De Rooms-katholieke kerk is met ruim 80% het sterkst vertegenwoordigd.

In Sta. Rosa ligt dit iets hoger, op ruim 84%. Ten opzichte van de Census van 1992 zijn hier geen grote veranderingen te noteren.

Het percentage onkerkelijken ligt met 3,1% onder het gemiddelde van Curaçao (4,%). Overigens wordt het hoogste aantal onkerkelijken aangetroffen in Spaanse Water, Mahaai, Mahuma, Salina en Koraal Partir.

4. Sociaal economische kenmerken

4.1 Samenstelling huishoudens

Het fenomeen van éénpersoonshuishoudens (alleenstaanden) op Curaçao lijkt groeiend te zijn. In de volkstelling van 1992 is 15,7% van de huishoudens geregistreerd als éénpersoonshuishouden. In 2001 is dit percentage gegroeid naar 20,7%.

Internationale studies hebben uitgewezen dat de mens overal in de wereld aan het individualiseren is en dat de algemene trend is dat de huishoudens kleiner worden. Curaçao vormt hier geen uitzondering op.

In Sta. Rosa komt het percentage éénpersoonshuishoudens in 2001 met 239 van de 1223 huishoudens uit op bijna 20% en wijkt daarin niet af van het gemiddelde.⁹

Aantal personen per huishouden in Sta. Rosa										
Totaal	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10 of meer
1223	239	312	246	239	105	44	19	5	4	10

4.2. Opleidingsniveau

Het opleidingsniveau (het aantal mensen met een hogere opleiding voor iedere 100 personen met een lage opleiding) van de mensen op Curaçao stijgt geleidelijk. In 2001 waren er voor iedere 100 personen met een lage opleiding, 38,3 personen met een hogere opleiding. In 1992 was dit nog 23,1, wat aangeeft dat het opleidingsniveau over het algemeen is verbeterd.

Ook op dit gebied blijkt Sta. Rosa met het cijfer 38,4 het gemiddelde van Curaçao heel dicht te naderen.

4.3. Inkomensverdeling

Per januari 2001 bedraagt het gemiddelde bruto huishoudinkomen per maand 3701 Antilliaanse guldens. Met inachtneming van inflatiecorrectie is dit gemiddelde bruto huishoudinkomen met 250 guldens gestegen ten opzichte van 1992. Deze groei is voornamelijk te wijten aan de toename van het aantal huishoudens met een huishoudinkomen van 6000 guldens bruto of meer per maand.

Het gemiddeld inkomen per werkende ligt op 2646 guldens bruto per maand.

Voor Sta. Rosa geldt een huishoudinkomen van 3597 guldens bruto per maand. Het gemiddeld inkomen per werkende ligt op 2585 guldens bruto per maand. Ook hier blijkt Sta. Rosa een afspiegeling van het gemiddelde van Curaçao te zijn.

⁹Censusatlas 2001, Curaçao, Nederlandse Antillen

4.4. Arbeidsparticipatie

In Curaçao werkt per 1 januari 2001 36,5% van de bevolking. Dit is een zeer lichte daling ten opzichte van het percentage werkenden in 1992: 35,8%. Het werkloosheidspercentage is 15,8%.

De cijfers voor Sta. Rosa worden weergegeven in de volgende tabel:

Economische status inwoners Sta. Rosa				
Total	Werkend	Werkloos	Economisch niet actief	Kind < 15
3797	1439	207	1256	895
100%	37,80%	5,50%	33,10%	23,60%

Het werkloosheidspercentage in Sta. Rosa is 12,6%, een flinke daling ten opzichte van de 17,3% van 1992.

Economische afhankelijkheid: het aandeel van afhankelijke mensen (dwz economisch niet-actieven of de mensen van 15 jaar en ouder die aangeven noch werkzaam, noch werkzoekend te zijn) wordt weergegeven met een getal dat aangeeft hoeveel afhankelijke mensen er tegenover elke 100 onafhankelijke mensen staan. In Sta. Rosa is dit getal 164 in 2001, tegenover een waarde van 182 voor heel Curaçao.

Voor Sta. Rosa is dit een daling ten opzichte van de 177 in 1992. De landelijke trend vertoont juist een stijging, van 179 in 1992 naar de voornoemde 182 in 2001. De sociaaleconomische situatie in Sta. Rosa kan dan ook voorzichtig redelijk goed genoemd worden.¹⁰

4.5. Tienermoederschap

Onder tienermoeders verstaan we meisjes die voor hun 20ste moeder zijn geworden. Op Curaçao was in 2001 7,3% van de meisjes in de leeftijdsgroep 15-19 jaar al moeder. Dit percentage is een lichte stijging ten opzichte van 1991 (7,0%).

Sta. Rosa steekt hier gunstig bij af: het percentage tienermoeders in 2001 bedraagt 2,9%, een ruime halvering van de 6,5% van 1991.¹¹

¹⁰Censusatlas 2001, Curaçao, Nederlandse Antillen

¹¹Censusatlas 2001, Curaçao, Nederlandse Antillen

5. Sociale participatie

De maatschappelijke participatie is één van de thema's die in de buurtmonitor gebruikt wordt om het leven in de wijken te meten. Hierbij gaat het om deelname aan onderwijs, sport, uitgaansleven, vrijwilligerswerk, vrijetijdsactiviteiten en hobby's.

Deze gegevens zijn niet allemaal te achterhalen uit de Census, en grootschalig onderzoek valt buiten het kader van dit buurtprofiel. In de buurtmonitor 2007 zijn de resultaten gepresenteerd voor wat betreft de mate waarin mensen in de bestudeerde wijken kunnen participeren aan het sociale leven. Er is gemeten in hoeverre de mensen in die wijken kunnen deelnemen aan sport en recreatie, aan het uitgaansleven, aan vrijwilligerswerk en ten slotte ook schoolparticipatie.

5.1. Onderwijs (Schoolparticipatie)

Schoolparticipatie van 6 t/m 14 jarigen is overal op Curaçao erg hoog tot bijna volledig. De schoolparticipatie van 15 t/m 19 jarigen is over heel Curaçao minder, maar is al sinds vele jaren stijgende.

Schoolparticipatie 15 t/m 19 jarigen Sta. Rosa (percentage)

	Census 1992	Census 2001
Santa Rosa	73,6	84,4
Totaal Curaçao	72,5	81,5

Het blijft ook interessant om het aandeel 13-14-15 jarigen in het basisonderwijs te blijven volgen. Dit is namelijk het aandeel van de kinderen die minstens 1 keer is blijven zitten in het basisonderwijs.

Bij de volkstellingen van 1992 en 2001 is geconstateerd het aandeel van 13-14-15 jarigen in het basisonderwijs voor heel Curaçao aan het dalen was; dus een verbetering vertoonde. In Sta. Rosa is dit percentage 17,9%, ten opzichte van de 23,7% van 1992. Sta. Rosa scoort hiermee 2% lager dan het gemiddelde van Curaçao.¹²

Aandeel 13-14-15 jarigen in het basisonderwijs (Zittenblijversproblematiek)

	Census 1992	Census 2001
Santa Rosa	23,7	17,9
Totaal Curaçao	26,2	19,2

¹²Censusatlas 2001, Curaçao, Nederlandse Antillen

5.2. Sport

Uit de buurtmonitor van 2007 blijkt dat het percentage van mensen van 4 jaar en ouder in de 12 bestudeerde wijken in de buurtmonitor die aangeven minstens 1 keer per week te sporten 19.4% te zijn. Van Sta. Rosa zijn geen gegevens beschikbaar.

In deze zone zelf zijn er wel sportgelegenheden zoals sportvelden aanwezig, waarvan goed gebruik wordt gemaakt. Deze sportvelden zijn:

- = Tio Daou Ballpark (honkbal)
- = Club Victory Boys (voetbal)
- = Sabana Ballpark (softball)
- = Toma Hok (kindervoetbal)
- = Terrein Vliegwedstrijd (fam. Jansen)

In deze sportgebieden participeren de mannen voornamelijk aan honkbal, voetbal, kindervoetbal en vliegwedstrijd en de vrouwen aan softball.

De Tio Daou Ballpark

De Sabana Ballpark

5.3. Vrijtijdsbesteding

Het gemiddelde van de ondervraagde 12 bestudeerde wijken in de buurtmonitor die aangeven iets aan een hobby of andere vrijetijdsactiviteit te doen, is 50%. Ofschoon er geen onderzoek gedaan is op dit terrein in de zone Santa Rosa, kan geconcludeerd worden uit de gesprekken die gevoerd zijn met informanten dat de meeste vrijetijdsbesteding bestaat uit sportactiviteiten (voetbal, honkbal, domino) en Shap Sta. Rosa. Een shap is een naam die vroeger werd gebruikt voor een traditionele lokale bar.

5.4. Uitgaansleven

Mensen in de aandachtswijken die bestudeerd zijn in de buurtmonitor van 2007 geven voor bijna 59% aan dat zij minstens 1 keer per maand uit gaan. Waarschijnlijk ligt dit percentage in Sta. Rosa hoger (meer welvarend dan de aandachtswijken).

Op dit aspect ontbreekt het nog aan gegevens om een concreet oordeel over Sta. Rosa te kunnen geven. In de wijk zijn niet zoveel uitgaansgelegenheden (sociale ontmoetingspunten), waarvan de bewoners gebruik kunnen maken. Vroeger had men Club Deportivo Sta. Rosa, Club di Chandi en Landhuis Granbeeuw. Nu is er naast de sportfaciliteiten het buurtcentrum Sta. Rosa, dat niet helemaal beantwoordt aan de behoefte van de bewoners. Aan en rond de Sta. Rosaweg bevinden zich meerdere eetgelegenheden, onder andere diverse fast food franchises. Landhuis Granbeeuw heeft zijn functie als uitgaanscentrum met poolbiljart verloren en het Grill Restaurant aan de Sta. Rosaweg is gesloten.

Sta. Rosa huisvest één van de oudste shap-café's van Curaçao. Een shap is een naam die vroeger werd gebruikt voor een traditionele lokale bar. Inmiddels zijn er bijna geen shaps meer op het eiland. Café Santa Rosa werd in 1943 tijdens de Tweede Wereldoorlog gebouwd. Het café was één van de weinige plekken waar de lokale bevolking zich nog kon vermaken tijdens deze zware jaren.

Shap Martins Oranjeboom oftewel café Santa Rosa, is officieel benoemd tot een beschermd monument. De shap kreeg zijn titel door de rol die deze vroeger speelde in de verspreiding van nieuws en de originele staat waarin het café nog steeds verkeert.

5.5. Vrijwilligerswerk

Het meeste vrijwilligerswerk is te vinden binnen de diverse sportactiviteiten die georganiseerd worden in de wijk Sta. Rosa. Vooral wat betreft voetbal en honkbal zijn er verschillende vrijwilligers die vooral de jongeren voorbereiden om het werk over te nemen van de ouderen in de desbetreffende sportclubs.

Voedselbank

Elke tweede zaterdagochtend van de maand verzamelt zich achter Botica Santa Rosa een groep vrijwilligers van de Voedselbank Curacao. Daar worden de voedselpakketten samengesteld. Voedselbank Curacao is een project van de Stichting Hulp aan Curacao In samenwerking met de sociale partners van Stichting Hulp aan Curaçao, worden gezinnen

⁸CBS, Censusatlas 2001, Curaçao, Nederlandse Antillen

geselecteerd die het meest behoefte hebben aan steun in de vorm van een voedselpakket. In 2011 heeft de stichting voedselpakketten verstrekt aan een kleine 400 gezinnen.

⁹CBS, Censusatlas 2001, Curaçao, Nederlandse Antillen

¹⁰Ursula/ Wallé SKC Buurtmonitor 2007

6. Leefbaarheid

Geschikte huisvesting is een belangrijke voorwaarde voor het welzijn van de mens. Dit uitgangspunt is medio 1966 tijdens de VN wereldconferentie over Habitat te Istanbul, Turkije, nogmaals uitdrukkelijk onderstreept. Geschikte huisvesting omvat naast een adequaat fysiek onderkomen ook de zorg voor een optimaal woon- en leefklimaat voor de bevolking. Een goede woning moet gelegen zijn in een op de behoefte afgestemde woonomgeving en dient ook betaalbaar te zijn voor de diverse bevolkingsgroepen. Een goed huis in een goede omgeving is een essentiële voorwaarde voor een menswaardig bestaan en voor de realisatie van de ontplooiingskansen van het individu, en daarmee voor een leefbare samenleving.

Geschikte huisvesting betreft factoren zoals:

- voldoende ruimte, zowel in als rondom de woning;
- bestendigheid en duurzaamheid van het onderkomen;
- de aanwezigheid van veilig drinkwater, sanitaire voorzieningen, elektriciteit en afvalgerelateerde voorzieningen;
- rust en veiligheid;
- de beschikking over een goede basis-infrastructuur met in elk geval goede wegen en een deugdelijk waterafvoersysteem;
- een bereikbare locatie ten opzichte van de locaties voor werk, recreatie en sociale voorzieningen.¹³

6.1 Leefklimaat

Bij de buurtmonitor is ook geprobeerd het oordeel van de bewoners van de bestudeerde wijken te meten voor wat betreft de “sfeer” (het leefklimaat) en de “sociale integraliteit” in hun omgeving. In de wijken van de buurtmonitor van 2007 zijn de mensen voor bijna 80% positief over zowel de sfeer en de sociale integraliteit van hun wijk. Voor beide aspecten van het leefklimaat is het oordeel hoger dan het gemiddelde voor alle 12 buurtmonitorwijken.

Uit de census is hierover geen informatie voor de zone Santa Rosa te verkrijgen. Uit de informatie bijeenkomsten is gebleken dat dit aspect heel moeilijk meetbaar is, en dat niet alle activiteiten wijkgebonden zijn.¹⁴

6.2 Sociaal Kapitaal

Met “Sociaal kapitaal” wordt aangeduid de sociale netwerken en de wederkerigheid van contacten tussen mensen (vrienden, burens, maar ook vreemden) alsook het onderlinge vertrouwen dat daaruit voortvloeit.

Één van de aspecten van “sociaal kapitaal” is dus het “vertrouwen” in de mensen in je omgeving. De mate van vertrouwen is o.a. belangrijk voor de capaciteit van een collectiviteit om aan de verbetering van hun eigen leef- en woonklimaat te werken.

¹³Censusatlas 2001, Curaçao, Nederlandse Antillen

¹⁴Ursula/ Wallé SKC Buurtmonitor 2007

Mate van vertrouwen

Als indicatoren voor dit vertrouwen zijn 4 verschillende ‘soorten’ vertrouwen in de buurtmonitor gemeten. Het zijn:

graad van vertrouwen in “voor het individu belangrijke” anderen, d.w.z. vertrouwen in mensen zoals je naaste burens, je huisarts en je collega’s.

graad van vertrouwen in “willekeurige anderen”, d.w.z. vertrouwen in bijvoorbeeld willekeurige jongelui of ouderen in je omgeving.

graad van vertrouwen in “vertegenwoordigers van maatschappelijke instituties die actief zijn in je omgeving, zoals de wijkleiders, politici, religieuze leiders of een politieagent in de wijk.

graad van algehele vertrouwen in anderen, d.w.z. de mate van vertrouwen in al de eerder genoemde categorieën van mensen in de omgeving van de respondent.

Voor Sta. Rosa is dit onderzoek niet uitgevoerd en het valt ook buiten het kader van deze opdracht. Aan de hand van fact-finding meetings en individuele gesprekken met bewoners van de zone kan geconstateerd worden dat :

- de traditionele bewoners die al jaren in deze zone wonen een vrij goede relatie onderling met elkaar hebben. Ze voelen zich verantwoordelijk voor elkaar en leven in een familiesfeer onder elkaar. Zij hebben een redelijke mate van vertrouwen, maar zijn bezorgd om de laatste ontwikkelingen in de andere wijken omtrent drugs en criminaliteit.
- Nieuwe bewoners hebben ook een goede relatie met de oude generatie, maar niet in een diepgaand verband zoals vroeger het geval was.
- Over het algemeen zijn de bewoners tevreden met de ontwikkelingen in hun wijk, hoewel de laatste tijd de vervelende situatie in verband met drugs en criminaliteit, hetzij in mindere mate, ook voelbaar is.¹⁵

6.3. Huisvesting

Bijna 95% van het totaal aantal bewoonde woonverblijven verkeert in goede staat. Ten opzichte van 1992 is de situatie aanzienlijk verbeterd van 8,3% in 1992 naar 5,4% in 2001.

Percentages woningen in slechte staat in Sta. Rosa (objectief)

	Census 1992	Census 2001
Santa Rosa	8,9%	6,6%
Totaal Curaçao	8,3%	5,4%

Er dient hierbij gerealiseerd te worden dat de nieuwe middenstandswijken een belangrijke rol spelen. Er is echter sprake van grote verschillen, hoewel ook in die ‘armere delen’ steeds meer goede huizen komen. Verschillende respondenten geven aan dat kamerverhuur veel voorkomt; men verhuurt kamers i.p.v. een huis omdat dit meer opbrengt.

Wat betreft de aanwezigheid van de zes basisvoorzieningen (kookegelegenheid, aansluiting op waternet, douche, toilet met wateraansluiting, elektriciteit en kwaliteit woonhuis)

¹⁵Ursula/ Wallé SKC Buurtmonitor 2007

scoort het eiland Curaçao 5.8 uit 6. Slechts enkele wijken scoren beneden gemiddeld (Tera Pretu, Lelienberg, Souax, Otrobanda, Punda en Scharloo).

Sta. Rosa scoort 5,9 en daaruit kan de conclusie getrokken worden dat in bijna alle woningen in Sta. Rosa de basisvoorzieningen aanwezig zijn.

De verhouding tussen huur en eigendom op Curaçao is ongeveer 1 huurwoning op 2 eigendomswoningen. In Sta. Rosa is de verhouding nog veel meer in het voordeel van eigendomswoningen. Het aantal eigendomswoningen stijgt ten opzichte van het aantal huurwoningen in de wijk.

Aantal huurwoningen per 100 eigendomswoningen Sta. Rosa

	Census 1992	Census 2001
Santa Rosa	23,0%	17,0%
Totaal Curaçao	44,0%	44,0%

6.4. Infrastructuur

Er zijn voldoende lichtinstallaties en de waterleidingen functioneren goed. De afwatering is redelijk goed geregeld. De bewoners zijn wel een beetje bezorgd omtrent de laatste commerciële ontwikkelingen in de wijk Sta. Rosa. Vooral de lange opstoppen bij cruciale kruispunten zoals Sta. Rosa-Sta Catharina nabij het pompstation. De meeste wegen in de wijken van Sta. Rosa zijn geasfalteerd.

In Sta. Rosa is één van de grootste knooppunten in het Antilliaans wegennet te vinden: de kruising met stoplichten bij de kerk van Sta. Rosa. In de ochtend- en avondspits moet hier met vertraging rekening worden gehouden. De verkeerssituatie heeft zijn wisselwerking op de aansluiting Cas Coraweg-Weg naar Sta. Catharina. Op de Cas Coraweg staan vaak lange rijen auto's te wachten. Het is wel de bedoeling dat hier een rotonde voor in de plaats komt en dat het pompstation wat verder op geplaatst wordt. (Dicht bij de eetgelegenheden Kentucky en Subway).

Kruising met stoplichten bij de kerk van Sta. Rosa

6.5. Transport

De meeste huishoudens beschikken over een eigen vervoersmiddel en het percentage dat de bus neemt naar het werk (10,5% in 2001) ligt een stuk lager dan het landelijk gemiddelde (15,4%).

Vrijwel ieder huishouden bezit een auto (112 auto's per 100 huishoudens in Sta. Rosa, gemiddeld 101 per 100 huishoudens op Curaçao). Door de verspreide bestemmingen voor werk en scholen voor voortgezet onderwijs, moet vaker van het openbaar vervoer gebruik gemaakt worden, ook al heeft het huishouden een eigen auto. Het autobezit is gedaald ten opzichte van 1992 (117 op 100 huishoudens). Sta. Rosa is dan ook goed te bereiken met lijndiensten en de kleine busjes rijden af en aan.

6.6. Veiligheid

Bij vormen van onveiligheid op wijkniveau wordt gedacht aan zaken als criminaliteit en vandalisme, verkeersoverlast, overlast door (hang) jongeren, slechte verlichting en donkere gebieden in de wijken. Zoals de bewoners zelf aangeven geeft een schone wijk ook een veilig gevoel.

In gesprekken met de “key persons” binnen de zone Santa Rosa wordt aangegeven dat over het algemeen de criminaliteit en vandalisme nog niet zo erg is in de wijken van Sta. Rosa, in vergelijking met de andere wijken op Curaçao. Verkeersoverlast komt voor tijdens spitsuren, vooral bij kruising Sta.Rosaweg – Sta. Catharinaweg. Overlast van hangjongeren komt nauwelijks voor en er is genoeg verlichting om zodoende donkere gebieden in de wijken te vermijden.

6.7. Gezondheid

De “gezonde wijken” benadering is gebaseerd op de gedachte dat actieve deelname van de mensen waar het om draait, bijdraagt aan hun persoonlijke ontwikkeling en aan het versterken van beoordeling- en beslissingsvermogens.

In achterstandswijken is in het algemeen meer sprake van gemeenschapszin, hetgeen een goede mogelijkheid biedt de sociale norm positief te beïnvloeden.

Gezondheidsverschillen hebben volgens de literatuur te maken met de sociaaleconomische positie van mensen, met hun gezondheidscultuur, hun huisvestingssituatie, hun opleidingsniveau en met het wel of niet hebben van werk.

Deze verschillende factoren beïnvloeden elkaar, en door de ingewikkelde samenhang is het moeilijk wetenschappelijk te bewijzen welke invloedsfactoren het meest van belang zijn.

In de Census van 2011 gaf 85% van de bevolking van Sta. Rosa aan hun gezondheid als goed of zeer goed te ervaren.¹⁶

¹⁶Website CBS, query census 2001

	Ervaren gezondheid						
	Total	Heel goed	Goed	Redelijk	Slecht	Heel slecht	
Santa Rosa	3797	1101	2069	523	90		

Zie onderstaande lijst voor het aanbod van eerstelijnszorg voor heel Bándariba.

Naam	Adres	Telefoon
Braakman, D.J.	Basora Pretuweg 8	747-0770
Doran, E.A.	Montagne Abou 191, Lángule	767-2619
Elhage, W.S.	Sentro Médiko Sta. Rosa	767-6666
Guerrero, J.A.J.	Consultorio Medico Sta Rosaweg 348	767-5951
Hu-A-Ng, M.C.	Amsterdam Bij Sta Rosa 70/71	738-3877
Naranjo, Carlos	Sentro Médiko Montagne	767-7901
Oleana-Ayubi, L.M.	Basora Pretuweg 8	747-0769
O'niel, K.P.	Sta. Rosaweg 351	767-3212
Schoop, Y.C.J.	Montagne Abou 191, Lángule	767-2619
Semper, F.E.	Mahaai Medical Center	736-7038

7. Sociale kaart van de wijk

In dit hoofdstuk wordt nagegaan welke voorzieningen er in de zone Sta. Rosa aanwezig zijn waar de wijkbewoners gebruik van kunnen maken.

7.1. Voorzieningen

Buurtcentrum Sta. Rosa

Buurtcentrum fungeert als ontmoetingsplek voor de inwoners van de wijk, biedt ruimte en faciliteiten aan voor buurtinitiatieven en organiseert verschillende sociaal-culturele activiteiten voor de buurtbewoners.

Dit centrum staat bekend om activiteiten van de Jongewacht en het Antilliaanse Meisjes Gilde. De Jongewacht organisatie had zelfs een ruimte in het buurtcentrum om hun materiaal te bewaren (drumset en dergelijke). De leden van de Jongewacht maakten meer gebruik van de buitenfaciliteiten terwijl de meisjes van de Antilliaanse Meisjes Gilde hun vormingsprogramma's binnen in het buurtcentrum hadden.

Buurtcentrum Sta. Rosa

Stichting Vormingscentrum Jeugdwelzijnswerk (SVJ)

Deze stichting houdt zich bezig met vorming en training van de jeugd en jeugdbegeleiders en geeft ook opvoedingsondersteuning aan ouders, met het doel om degenen die dat het hardst nodig hebben in de Curaçaose gemeenschap een stuk weerbaarder te maken. Het vormingscentrum, gevestigd aan de Santa Rosaweg 222, verhuurt ook faciliteiten.

Kas di Bario

Deze voorziening is gehuisvest in het Jashi-gebouw op de Sta. Rosaweg. Men kan er terecht voor:

-
- Onderstand
 - PP-kaart
 - Huisvesting en ontheffingen (water / electra / afvalstoffen)
 - Subsidies
 - Werkboek
 - Inschrijven voor werk
 - Inschrijven voor personeel

Federatie Antilliaanse Jeugdzorg (FAJ)

FAJ is de afkorting voor Federatie Antilliaanse Jeugdzorg. FAJ is een koepelorganisatie van ongeveer 143 sociaal-culturele, welzijns-, zorg, en hulpverleningsorganisaties op de Nederlandse Antillen die kinderen en jeugd van 0 - 24 jaar als doelgroep hebben. De doelstelling van FAJ is het bevorderen van een doeltreffende jeugdzorg op de Nederlandse Antillen, gericht op het bewerkstelligen van een betere leef- en ontwikkelingssituatie voor kinderen en jeugd.

7.2. Faciliteiten

Scholen voor Funderend en Basisonderwijs

Kolegio Bellefaas Martis

Sta Rosa 43

Kolegio San Martinus de Porres

Sta Rosa 343

Foto Kolegio Bellefaas Martis

Richardus Tehuis

Dit tehuis, ook 'Oude mannen tehuis' genaamd is gehuisvest aan de Sta. Catharinaweg.

Het Richardus Tehuis

Huize St. Jozef

Dit is een internaat voor kinderen die thuis pedagogisch niet verantwoord worden opgevoed en hier worden opgevangen.

Huize St. Jozef

Overzicht van sociaal-educatieve activiteiten en faciliteiten.

Vroeger en nu:

Activiteit	Naam Organisatie	Plaats
Sportactiviteiten:		
Honkbal (Little League)	Little League Organisatie	Tomahok(naast Tio Daou Ballpark)
Voetbal	Club Victory Boys	Terrein Victory Boys Weg naar St. Catharina)
Softball	Softballteam: Sta. Rosa Indians	Sabana Ballpark / Tio Daou Baseballpark
Baseball	Baseballteam: Sta Rosa Indians	Tio Daou Baseballpark
Paardrennen competitie (Vroeger)	Vereniging Paardrijden (A. Con en E. Noor)	"Vèlt di kabai"(Paarden Terrein naast Oude Mannentehuis op Sta. Catharinaweg.
Domino (vroeger)	DominoKlup "Eddi de Lima"	"Triangelweg", Sta. Rosa
Culturele activiteiten:		
Toneel (vroeger)	Toneelgroep "Stanley Bonifacio"	Klup Sta Rosa (nu Buurtcentrum Sta Rosa)
Koninginnedag, tambú en Seú activiteiten (Vroeger)	Klup Eligio (Lilin) Hersilia Klup di Chandi	Klup Sta. Rosa en Klup Di Chandi.
Viering "Lele Toni" en Fiesta di "San Juan"	Huis Wijlen Mevr. Mosa Constancia	Jan Boos
Dia di Bandariba (november)	Commissie Viering "Dia di Banda'riba"	Paseata, Sta. Rosa
Karnaval	Vereniging "Dario Gerard"	Barbouquet Sta. Rosa
Viering diverse Feestactiviteiten	Café Sta. Rosa (Shap Martins Oranjeboom) en La Primavera	Sta. Rosa
Parochiefeest (30 augustus)	Commissie Viering Parochiefeest	Rondom Kerk Sta. Rosa

Historische plaatsen

Landsradio Zapateer (Ontvangststation)

Landhuis Granbeeuw (waar vroeger tambúfeesten werden georganiseerd)

Landhuis Herst

Landhuis Labadera

Landhuis Semikok (waar vroeger een maismolen stond)

Klooster Broeders van Dongen (Later Departement van Onderwijs)

Landhuis Herst

Landhuis Granbeeuw

Oude Klooster te Sta. Rosa

Landhuis Labadera

Shap Martins Oranjeboom

Café Santa Rosa, oftewel Shap Martins Oranjeboom, gevestigd te Sta Rosa No. 332, naast de Panaderia Meyer, is een beschermd monument vanwege haar cultureel historische waarde. Bar Shap Martins Oranjeboom is één van de weinige nog bestaande traditionele bars van Curaçao. Zowel van binnen als van buiten ziet de bar er praktisch net zo uit als bij haar oprichting 67 jaren geleden. De bar is voornamelijk van grote culturele waarde. In een tijd met weinig drinkaangelegenheden en 'entertainment' in het oostelijk deel van het eiland, vooral in verband met de stringente regels gedurende de Tweede Wereldoorlog, had Shap Martins Oranjeboom een belangrijke rol in het leven van de inwoners van Sta. Rosa en andere bezoekers. Shon Ma Mademilia, zoon van oprichter Martins Mademilia, is nu eigenaar van de bar met de befaamde originele 'ròm bèrdè' met laraha smaak.

Shap Martins Oranjeboom

Bekende personen van Sta. Rosa

Bea Meyer	Onderwijzeres. Gaf lessen papiaments aan paders, broeders, en andere parochianen van Sta. Rosa. Haar zus was de eerste Curaçaose non, afkomstig uit Sta. Rosa.
Elias Morkos	Eerste Hoofdleider Jongewacht Sta. Rosa, politicus, Eilandsraadslid, Gedeputeerde en Gezagheber
Elhage	Politicus en Zakenman
Daou	Deporte Bándariba
Eligio Lilin Hersilia	Sporter, eigenaar SportClub Sta. Rosa, President voetbalclub Klup Deportivo Sta. Rosa
Arthur Con	Sporter, President Paardenclub
Aura Con	Politicus, eerste vroedvrouw van Bándariba
Dario Gerard	Organisator Carnaval Bándariba, E.H.B.O.-er bij alle sportgelegenheden
Chi Domatilia	Oprichter van Típiko Santa Rosa in 1936
Nicio Brunken	Oprichter Victory Boys
Fincho Nanoy	Eerste president Credit Union Santa Rosa, tambúspeler
Pater Putman	Pionier Sta. Rosa
Pastoor Frie	Pionier Sta. Rosa.
Bellefaas Martis	Eerste vrije slaaf die pastoor Putman les hielp geven op de scholen van Sta. Rosa. De St. Jozefschool is later naar hem vernoemd.
Stanley Bonifacio	Oprichter van toneelgroep 'Burundanga', Advocaat.

8. Wijkontwikkeling

8.1. Wensen en behoeften in de zone Sta. Rosa

De wensen en behoeften van de zone Sta. Rosa zijn gecentraliseerd in een aantal aanbevelingen die opgesomd zijn aan de hand van gesprekken met o.a enkele wijkbewoners, enkele key-persons in de wijk en observatie tijdens onderzoeksacties binnen de wijken.

AANBEVELINGEN

- Er bestaat grote behoefte aan verdere onderzoek naar historische feiten van de wijken: Tucacas, Zapateer Zuid, Zuid Abrahamsz, Noord Sta. Rosa, Nabij Sta. Rosa, Barica en Costa Firma.
- Ook behoefte aan onderzoek naar de participatie van groep bewoners van 4 jaar en ouder in de sport en recreatieactiviteiten binnen de diverse wijken van de zone Sta. Rosa.
- Er moet met enige spoed een structurele oplossing komen voor de grote knooppunten bij de kruisingen Sta. Rosaweg – Weg naar Sta. Catharina en Cas Coraweg – Weg naar Sta. Catharina.
- Er moet naar meer mogelijkheden gezocht worden om binnen de wijken van Sta. Rosa gezonde vrijetijdsbesteding te stimuleren.
- Er bestaat grote behoefte voor meer sociale contacten onderling bij de diverse wijkbewoners; er moeten meer activiteiten georganiseerd worden om de wijkbewoners bij elkaar te brengen. Men doelt hierbij vooral op “vormingsactiviteiten”.

8.2. Profiel

Profiel zone Sta. Rosa	Curaçao 1992	Curaçao 2001	Sta. Rosa 1992	Sta. Rosa 2001
Bevolking	144097	130627	3626	3797
Sexratio	111	116	114	116
Jongeren % (0-14 jaar)	25.9	23.6	26	28
Personen 15 - 65 jaar	66	65,6	66	65
Ouderen > 65	8.1	10.8	8	7
Katholieken %	81.3	80.1	85	85
Onkerkelijk %	4.2	3.9	4.6	3.8
Papiamentstalige Huishouden	83.3	80.8	87	87
Allochtonen	12.5	15.8	9.5	10.1
Vertrekplannen		6.2		5.3
Tienermoeders	7.0	7.3	8.9	4.8
Opleidingsniveau	23.1	38.3	22.1	38.4
Schoolparticipatie 15 -19 jr	72.5	81.5	69.1	87.3
Schoolparticipatie 0 - 3 jaar	35.2	42.4	34.4	46.3
13-14-15 jaar op basisschool	26.2	19.2	29.2	15.3
Hoog opgeleid/100 laag opgeleiden	26.2	19.2	20.6	43.6
Drop out %	45.3	45.2	44.6	37.2
Analfabeten %	3.9	3.6	4.0	4.7
Schoolbussers %	11.4	12.4	16.9	13.3
Gem. Inkomen /werkende	2646	2273	2163	2716
Gem. huishoudinkomen	34.51	37.01	3365	3895
Werkloos %	16.9	15.8	21.0	13.3
Jeugdwerkloosheid	32.7	103	44.2	29.1
Langdurig werkloos		49.1		57.3
Economische afhankelijkheid	179	182	205	151

Bronvermelding (Meest belangrijke)

- CBS, Censusatlas 1992, Curaçao Nederlandse Antillen
- CBS, Censusatlas 2001, Curaçao, Nederlandse Antillen
- Website CBS, query census 2001
- Wijkontwikkeling op Curaçao, L.Janga uit ; Rene Romer als inspirator, UNA, 2003
- Van Bellefaas Martis tot Angel Obia, Een geschiedenis van Santa Rosa door R.H. Rooyen
- Ursula/ Wallé SKC Buurtmonitor 2007

Dankwoord

Heer Alex Rosaria
Heer Elvio Pieterella
Heer Boy Obia
Heer Emilio Brunken
Alle Respondenten

Colofon

Buurtprofiel Sta. Rosa

Teksten:

Community Curaçao,

In opdracht van:

Ministerie SOAW

Foto's:

Community Curaçao

Grafische vormgeving:

Ariadne Faries

Print/Distributie:

Ministerie SOAW

Informatie:

Ministerie SOAW

Sector Familie en Jeugd

Apna gebouw 5e verdieping

Tel: 466 93 43

MINISTERIE VAN
**SOCIALE ONTWIKKELING, ARBEID
EN WELZIJN**